

GEMEENTE
SLOCHTEREN

**Beleidsplan debiteuren
Backoffice Welzijn en Publiekszaken
Gemeente SLOCHTEREN**

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
1.1 Wet werk en bijstand	3
1.2 Hoogwaardige handhaving	3
1.3 Stand van zaken/onderzoek debiteurenbestand/opbouw debiteurenadministratie	4
1.4 Uitgangspunten beleid en doelstellingen periode 2005 en verder	4
2. Kwaliteitseisen	5
2.1 Voortvarend handelen	5
2.2 Het aflossingsritme	6
2.3 De aflossingshoogte	6
2.4 De betalingscontrole	7
2.5 Verrekening en beslaglegging	8
2.6 Het heffen van wettelijke rente en invorderingskosten	8
2.7 De periodieke verstrekking van saldobestemmingen	8
3. Beleidskeuzes afzien van terugvordering	9
3.1 Dringende redenen	9
3.2 Bruto terugvordering	9
3.3 Kruimelbedragen	10
3.4 Schuldsanering en schuldregeling	10
3.5 Afzien van verdere invordering	10
3.6 Borgstellingen	11
4. Beleidskeuzes afzien van verhaal	11
4.1 Dringende redenen	11
4.2 Afzien van verhaalsaansrijving	12
4.3 Ingangsdatum verhaalsbijdrage	12
4.4 Kruimelbedragen	12
4.5 Schuldsanering en schuldregeling	12
5. Onderzoeksplan debiteuren	13
5.1 Het onderzoeksplan	13
6. Tot slot	15

1. Inleiding

Bij de uitvoering van de Wet werk en bijstand (WWB) ontstaan vorderingen op (ex-)cliënten en derden. Het is zaak dat er een adequate invordering plaatsvindt. Dit geldt des te meer nu de gemeente sinds de inwerkingtreding van de Wet werk en bijstand per 1 januari 2004 de ontvangen gelden volledig vrij besteedbaar kan gebruiken (in plaats van slechts 25%, zoals onder de Algemene Bijstandswet). Daarnaast heeft onze gemeente zich door deelname aan de Stimuleringsregeling Hoogwaardige Handhaving gecommitteerd aan de uitgangspunten van de betreffende stimuleringsregeling. Fraudepreventie is één van de thema's die daarbij aan de orde komt. Een onderdeel daarvan is een adequate incasso bij fraudevorderingen. Fraudevorderingen ontstaan doordat een cliënt niet of in onvoldoende mate voldoet aan de inlichtingenverplichting. De gemeente dient beleid te formuleren met duidelijke en meetbare doelstellingen. Het voorgaande was voor ons voldoende aanleiding om in het activiteitenplan Hoogwaardige Handhaving ook het schrijven van dit debiteurenbeleidsplan op te nemen.

In dit plan worden in hoofdstuk 1 eerst de uitgangspunten van de Hoogwaardige Handhaving, de WWB en de opbouw van onze debiteurenadministratie benoemd. Het voorgaande leidt uiteindelijk tot het formuleren van de beleidsuitgangspunten, met daarbij een aantal concrete doelen voor de periode 2005 tot en met 2008.

In hoofdstuk 2 wordt een aantal kwaliteitseisen benoemd. Deze kwaliteitseisen zijn zoveel mogelijk ook afgestemd op het in het verleden door het Ministerie geformuleerde kwaliteitscriterium.

In hoofdstuk 3 worden op een aantal deelterreinen aanvullende beleidsregels terugvordering en in hoofdstuk 4 wordt een aantal aanvullende beleidsregels verhaal benoemd. Deze zijn vooral gericht op een efficiënte en effectieve uitvoering.

In hoofdstuk 5 wordt een nieuw debiteurenheronderzoeksplan vastgesteld. Ook bij de redactie van dat plan zijn de uitgangspunten van de Hoogwaardige Handhaving als leidraad gebruikt.

1.1 Wet werk en bijstand

Met de inwerkingtreding van de Wet werk en bijstand (WWB) per 1 januari 2004 heeft de gemeente aanzienlijk meer beleidsvrijheid gekregen, zowel voor wat betreft de inhoud als de wijze van uitvoering. Dit geldt zeker ook voor het debiteurenbeleid. Dit is de volledige bevoegdheid geworden van de gemeente. De gemeente kan per situatie bepalen of zij wel of niet van deze bevoegdheid gebruik wil maken. Daarbij dient natuurlijk wel bedacht te worden dat in ruil voor deze vrijheid de gemeente volledig (ook financieel) verantwoordelijk is voor de gevolgen van die beleidskeuzes. Halen wij meer opbrengsten binnen, dan mogen wij die volledig houden en vrij besteden. Maar ook het omgekeerde is het geval; komt er door de beleidskeuzes van onze gemeente minder binnen, dan kan er geen beroep op het Rijk worden gedaan. Wil het bestuur richting geven aan de wijze van uitvoering, dan is een eigen debiteurenbeleid onontbeerlijk. De gemeente heeft er in eerste instantie voor gekozen om van de bevoegdheid tot terugvordering en verhaal gebruik te maken. Deze keuze wordt in dit plan overgenomen.

Het algemene uitgangspunt betreffende terugvordering en verhaal willen wij als volgt vaststellen:

Burgemeester en wethouders van de gemeente Slochteren maken gebruik van de bevoegdheid tot:	
a)	het herzien of intrekken van het toekenningsbesluit ingevolge artikel 69 lid 3 van de Algemene Bijstandswet (Abw) of artikel 54 lid 3 van de Wet werk en bijstand (WWB).
b)	het terugvorderen van ten onrechte verleende bijstand zoals neergelegd in de artikelen 78 tot en met 90 van de Abw en de artikelen 58 tot en met 60 van de WWB.
c)	het verhalen van bijstand zoals neergelegd in de artikelen 91 tot en met 96 van de Abw en de artikelen 61 en 62 van de WWB.

Met het benoemen van de oude Abw-artikelen wordt nadrukkelijk bevestigd dat het vastgestelde beleid ook geldt voor de onder het regime van de Abw verstrekte bijstand. Bovengenoemde keuze betreffende van het verhalen van bijstand zal uiterlijk bij inwerkingtreding van het nieuwe kinderalimentatiestelsel worden heroverwogen.

Het is natuurlijk niet zo dat de gemeente onder alle omstandigheden gebruik wil maken van haar bevoegdheid om tot terugvordering of verhaal over te gaan. In de volgende hoofdstukken wordt een aantal aanvullende beleidskeuzes voorgedragen. Daarbij worden ook de criteria benoemd waaronder de gemeente geen gebruik wil maken van haar bevoegdheid. Het uitgangspunt daarbij is dat de werkzaamheden effectief en efficiënt dienen te gebeuren.

1.2 Hoogwaardige handhaving

Onze gemeente heeft door het aanvragen van de Stimuleringsregeling Hoogwaardige Handhaving besloten de vier visie-elementen van hoogwaardig handhavingbeleid te gaan invullen, waardoor er een samenhangende visie op handhaving ontstaat. Wij gaan ervan uit dat hierdoor een meer effectieve en efficiënte uitvoering van de WWB kan worden bereikt. Eén van de vier visie-elementen is het daadwerkelijk sanctioneren.

De gemeente wil op het onderdeel “daadwerkelijk sanctioneren” bij verwijtbare vorderingen elke euro die ten onrechte is uitbetaald, terugvorderen. Voor die categorie debiteuren willen wij een “lik-op-stuk”-beleid voeren. Een ander aandachtspunt is dat binnen de gemeente de wens bestaat om tot een voor de hele gemeente geldend integraal debiteurenbeleid te komen. Die wens kan in dit kader echter nog niet worden gehonoreerd. Dit komt met name vanwege het feit dat de samenstelling van de debiteurenadministratie (met name vanwege de aard van de vorderingen) van de verschillende afdelingen niet overeenkomen, waardoor er in dit kader op dit moment geen eensluidend debiteurenbeleid kan worden voorgelegd. Dit beleidsplan is dan ook geschreven op de backoffice Welzijn en Publiekszaken. Wel is geprobeerd zo veel mogelijk afstemming te bereiken met de afdeling Financiën. Hierdoor is daar waar mogelijk op onderdelen wel een voor de hele gemeente geldend integraal debiteurenbeleid bereikt.

1.3 Stand van zaken/onderzoek debiteurenbestand/opbouw debiteurenadministratie

Alvorens over te gaan tot het vaststellen van beleidsdoelen dient eerst duidelijk te zijn hoe de huidige debiteurenadministratie is opgebouwd. Dit ziet er voor onze gemeente per 1 januari 2004 als volgt uit:

soorten vorderingen	Ontvangsten 2003	1-1-2003 aantal	1-1-2004 aantal	1-1-2003 saldo	1-1-2004 saldo
Leenbijstand bijz. bijstand	4.607,53	16	15	18.996,33	15.359,66
Leenbijstand Bbz	23.245,33	28	32	255.329,47	204.386,21
Rente leenbijstand Bbz	2.341,54	8	8	43.527,05	46.911,36
Krediethypotheek	51.179,90	7	4	82.406,64	41.783,22
Terugvordering bijz. bijstand	1.437,92	11	6	7.213,91	6.150,54
Terugvordering Abw	66.696,66	49	49	192.587,40	244.129,06
Terugvordering Ioaw	129,04	1	0	456,02	0,00
Verhaal Abw	31.478,24	20	16	44.823,23	34.210,53
Verhaal (kinderalimentatie)	-4,45	1	1	20,10	923,33
Boete	0,00	0	2	814,00	814,00
Totaal	181.111,71	141	133	645.360,15	594.667,91

In deze tabel staan niet de opboekingen, de correcties en de buiteninvorderingstellingen opgenomen, waardoor dus ook geen aansluiting bestaat tussen de saldi op 1 januari en 31 december.

Uit het bovenstaande blijkt dat de backoffice Welzijn en Publiekszaken per 1 januari 2004 nog een bedrag van € 594.667,91 aan vorderingen heeft openstaan. Ook blijkt dat er in 2003 een bedrag van € 181.111,71 aan ontvangsten is geweest. Dit is een aanzienlijk bedrag welke deels is veroorzaakt door enkele grote ontvangsten. Uit een door Deloitte uitgevoerde debiteurenscaan is gebleken dat dat onze administratie op hoofdlijnen overeenkomt met het landelijke beeld. Dit betekent dat er wat dat betreft geen specifieke doelstellingen/beleidskeuzes voor onze gemeente hoeven te worden gemaakt.

Bij de te formuleren doelstellingen dient er rekening mee te worden gehouden dat er binnen de debiteurenadministratie van onze gemeente op dit moment geen afzonderlijke registratie van fraudevorderingen plaatsvindt. De post terugvorderingen Abw bestaat voor een groot deel uit fraudevorderingen, maar ook uit andere vorderingen. Het voornemen is om bij invoering van het nieuwe automatiseringssysteem, Civision Welzijn, dit onderscheid alsnog ook door te voeren in de debiteurenadministratie.

1.4 Uitgangspunten beleid en doelstellingen periode 2005 en verder

Uit de visievorming kwam nadrukkelijk naar voren dat wij streng willen zijn bij fraudevorderingen.

Wij hebben al besloten dat wij in het kader van de WWB gebruik blijven maken van onze bevoegdheid tot terugvordering en verhaal. Wij kiezen er daarbij wel voor om op een effectieve en efficiënte wijze het debiteurenbeheer te voeren.

Uit het onderzoek van de debiteurenadministratie is gebleken dat onze administratie op hoofdlijnen overeenkomt met landelijke cijfers. Dit betekent dat er wel een behoorlijk bedrag aan vorderingen uitstaat. Wij willen niet dat een debiteur door zijn schuldpositie bij onze gemeente te veel wordt belemmerd bij de arbeidsinschakeling. Dit willen wij nadrukkelijk ook als één van de uitgangspunten van het beleid hanteren.

Op grond van het voorgaande stellen wij voor om de volgende uitgangspunten van het debiteurenbeleid te formuleren:

Uitgangspunten beleid:

1. de gemeente kiest voor een effectief en efficiënt debiteurenbeheer;
2. fraude mag niet lonen;
3. de schuldpositie bij onze gemeente mag de uitstroom niet belemmeren.

Wij kiezen er voor om bij voorgaande uitgangspunten van beleid ook een aantal concrete doelstellingen te formuleren. Deze luiden als volgt:

Concrete doelen:

minimaal 20% van het op 1 januari van dat jaar openstaande saldo aan vorderingen incasseren;
 het aantal openstaande vorderingen te verminderen met 2%;
 de opbrengsten te laten stijgen met 2%.

Deze doelstellingen staan niet op zich. De uiteindelijk behaalde resultaten zullen in hun onderlinge samenhang moeten worden beoordeeld. Het percentage van 20% geldt nadrukkelijk voor de categorie fraudevorderingen. Aangezien die categorie vorderingen nog niet afzonderlijk wordt geregistreerd, wordt voorsnog uitgegaan van de hele categorie Terugvorderingen.

2. Kwaliteitseisen

In dit hoofdstuk wordt een aantal belangrijke kwaliteitseisen benoemd. Deze kwaliteitseisen zijn deels ook gelieerd aan het in het verleden door het Ministerie geformuleerde kwaliteitscriterium, zodat, mocht onze gemeente in de toekomst een beroep moeten doen op een aanvullende uitkering op grond van artikel 74 lid 3 WWB, de uitvoering van de WWB op het onderdeel debiteuren voldoet aan de ministeriële richtlijnen zoals deze tot voor kort golden.

Wij benoemen de volgende kwaliteitseisen:

- 1 voortvarend handelen;
- 2 het aflossingsritme;
- 3 de aflossingshoogte;
- 4 de betalingscontrole;
- 5 verrekening en beslaglegging;
- 6 het heffen van wettelijke rente en invorderingskosten;
- 7 de periodieke verstrekking van saldobestemmingen.

2.1 Voortvarend handelen

De gemeente, maar ook de debiteur, heeft er belang bij dat er zo spoedig mogelijk wordt teruggevorderd nadat duidelijk is geworden dat er te veel bijstand is uitbetaald. Volgens vaste jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep is een termijn van 6 maanden daarbij vaak het omslagpunt. Dit is op zich een reële termijn. Wij willen de lat voor onszelf intern echter duidelijk hoger leggen en als uitgangspunt nemen dat terugvordering in principe altijd plaatsvindt binnen 4 maanden nadat duidelijk is geworden dat er te veel bijstand is uitbetaald. Deze termijn wordt ook als zodanig vastgelegd in de voortgangsadministratie. Vanaf het moment dat er overschrijdingen plaatsvinden op de gestelde termijn, wordt nadere actie ondernomen, zodat het terugvorderingsbesluit in ieder geval binnen 6 maanden na bekendwording wordt verzonden. Indien de gemeente er niet in slaagt om het terugvorderingsbesluit binnen de 6 maanden termijn te nemen, dan wordt afgezien van terugvordering. Dit laatste geldt nadrukkelijk niet voor fraudevorderingen. Daar waar een cliënt door het geheel of gedeeltelijk schenden van zijn inlichtingenplicht zelf de oorzaak is van de terugvordering is geen beroep mogelijk op deze termijn. Ook heeft de gemeente bij fraudezaken niet altijd de mogelijkheid om invloed uit te oefenen op de afhandelingstermijn. Wel zullen wij in het kader van ons "lik-op-stuk"-beleid ook juist bij deze groep debiteuren op voortvarende wijze terugvorderen.

Beleid voortvarend handelen:

terugvordering van bijstand vindt plaats in ieder geval binnen 6 maanden nadat duidelijk is geworden dat er te veel bijstand is uitbetaald;
 indien niet binnen 6 maanden nadat duidelijk is geworden dat er te veel bijstand is uitbetaald is teruggevorderd, vindt terugvordering niet meer plaats, tenzij er sprake is van fraude.

2.2 Het aflossingsritme

Het uitgangspunt van het beleid is dat iedere vordering in beginsel ineens wordt ingevorderd. Binnen 30 dagen dient de debiteur de hele vordering te voldoen. Op grond van het "lik-op-stuk"-beleid worden aflossingen bij voorrang afgeboekt op verwijtbare vorderingen. Indien de debiteur de vordering niet binnen 30 dagen kan voldoen, dient er een betalingsregeling te worden getroffen. De debiteur wordt in het terugvorderingsbesluit gewezen op de mogelijkheid van een betalingsregeling. De debiteur dient een standaard inlichtingenformulier in te vullen, zodat de draagkracht van de debiteur kan worden vastgesteld. Indien het tot een betalingsregeling komt, dan wordt er op grond van de draagkrachtberekening een *maandelijke* aflossingsverplichting opgelegd.

Het niet-nakomen van de betalingsregeling zorgt ervoor dat de vordering ineens volledig opeisbaar wordt verhoogd met de wettelijke rente.

Het maandritme geldt voor alle soorten vorderingen, alleen niet voor leningen aan Zelfstandigen. Bij deze groep worden diverse aflossingsritmen gehanteerd; aflossingen per maand, per kwartaal en per jaar. De aard van het bedrijf, het betalingsgedrag van de debiteur en de individuele omstandigheden van het geval zijn bepalend voor het aflossingsritme.

Beleid aflossingsritme:

- de debiteur dient de vordering indien mogelijk ineens binnen 30 dagen te voldoen; is dit niet mogelijk dan wordt een aflossingsregeling per maand overeengekomen of opgelegd.
- bij Bbz-vorderingen kan een afwijkend aflossingsritme worden gehanteerd.

2.3 De aflossingshoogte

Het uitgangspunt van beleid is dat iedere vordering, exclusief leenbijstand, volledig ineens wordt voldaan. Is terugbetaling ineens niet mogelijk dan vindt de invordering in termijnen plaats op grond van de draagkracht. Onderstaand worden draagkrachtcriteria benoemd. Deze criteria gelden niet voor krediethypotheekvorderingen. Hiervoor geldt een eigen regime. Bij het treffen van een betalingsregeling maken we onderscheid tussen debiteuren die nog steeds een uitkering van de gemeente ontvangen en debiteuren van wie de uitkering is beëindigd.

Debiteur met uitkering van de gemeente

In de meeste gevallen betreft het personen die aangewezen zijn op een uitkering ingevolge de WWB. Gezien de preferentie van WWB-vorderingen en om te voorkomen dat externe schuldeisers de resterende incassoruimte opeisen, wordt bij het vaststellen van de hoogte van de aflossingscapaciteit zo veel mogelijk aangesloten bij de "beslagvrije voet" van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, zijnde 90% van de bijstandsnorm.

Bij een verwijtbare vordering ("fraude") wordt daartoe ingehouden/verrekend tot het maximale bedrag, zijnde 10% van de bijstandsnorm. Ook bij de overige vorderingen wordt ingehouden/verrekend tot het maximale bedrag, zijnde 10% van de bijstandsnorm, waarbij echter de mogelijkheid bestaat om indien de vordering binnen 3 jaar is afgelost het aflossingsbedrag in het kader van een betalingsregeling te beperken tot een lager bedrag. Dit laatste geldt dus niet voor fraudevorderingen.

Beleid aflossingshoogte bij cliënten:

- de hoogte van de aflossing bij cliënten wordt vastgesteld op 10% van de norm, met de mogelijkheid om indien de vordering binnen 3 jaar is afgelost en er is geen sprake van een fraudevordering, het aflossingsbedrag in het kader van een betalingsregeling te beperken tot een lager bedrag.

Debiteur ontvangt geen uitkering van de gemeente

Als iemand meer verdient dan de bijstandsnorm kan de wettelijke aflossing worden vastgesteld op het inkomen minus 90% van de geldende bijstandsnorm (zijnde de beslagvrije voet ingevolge de Wet Beslag op loon, sociale uitkeringen en andere periodieke betalingen). In die situatie zou de ex-bijstandsgerechtigden na werkaanvaarding het volledige deel van de normoverschrijding (netto inkomen + 8% vakantiegeld minus de bijstandsnorm inclusief vakantietoeslag) voor de aflossing van schulden bij de gemeente Slochteren moeten aanwenden. Dit is niet wenselijk. *Wij stellen daarom voor om bij minnelijke regeling in deze situatie naast de aflossingscapaciteit van de geldende bijstandsnorm voor een cliënt, een extra aflossingscapaciteit van 30% van de netto normoverschrijding te hanteren.* Wij denken dat met deze draagkrachtcriteria een evenwicht wordt gevonden tussen de verschillende beleidsuitgangspunten. Het aanhouden van een hogere aflossingscapaciteit kan in het proces van werkaanvaarding en uitstroomgericht bezig zijn, demotiverend werken. Men moet een (financiële) prikkel hebben om niet alleen arbeid te aanvaarden, maar ook aan het arbeidsproces te blijven deelnemen.

Op grond van een onderbouwd besluit kan het aflossingsbedrag afwijkend van de berekende draagkracht worden vastgesteld.

Beleid aflossingshoogte bij niet-cliënten:

- de hoogte van de aflossing bij niet-cliënten wordt vastgesteld op 10% van de geldende bijstandsnorm + een extra aflossingscapaciteit van 30% van de netto normoverschrijding, met de mogelijkheid om, indien de vordering binnen 3 jaar is afgelost en er is geen sprake van een fraudevordering, het aflossingsbedrag in het kader van een betalingsregeling te beperken tot een lager bedrag.

Leenbijstand voor woninginrichting

De op de vorige bladzijde benoemde draagkrachtcriteria zijn niet van toepassing op leenbijstand voor woninginrichting. De Groningse Kredietbank (GKB) verstrekt een krediet waarop volgens de normen van de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet (NVVK-normen) moet worden afgelost. De backoffice Welzijn en Publiekszaken verstrekt voor het meerdere noodzakelijke, bijstand in de vorm van een geldlening. De aflossing van de geldlening is gedurende de looptijd van de lening nihil, voor zover de verplichtingen aan de kredietbank worden nagekomen.

Na ommekomst van genoemde termijn wordt de leenbijstand omgezet in bijstand om niet, mits is voldaan aan de volgende voorwaarden:

- de verplichtingen aan de kredietbank zijn stipt nagekomen;
- het inkomen mag niet meer zijn (geweest) dan de voor belanghebbende geldende bijstandsnorm
- er is geen uitzicht op verbetering van de financiële situatie.

Dit beleid leidt er toe dat als de bijstandsgerechtigde gaat werken en hierdoor een inkomen heeft boven de voor hem/haar geldende bijstandsnorm, de leenbijstand terugbetaald moet worden. Vaak gaat het dan om redelijk forse bedragen waardoor, zeker op korte en middellange termijn gezien, dit nadelig kan werken op de uitstroom. Om hieraan tegemoet te komen wordt conform het bestaande beleid voorgesteld het beleid als volgt te continueren. Als het netto inkomen meer bedraagt dan 120% van het netto- minimumloon is er een aflossing verschuldigd. De hoogte van de aflossing is een aflossingscapaciteit op onze leenbijstand van 15% van hetgeen het nettoinkomen meer bedraagt dan 120% van het netto minimumloon. De aflossingsduur is 60 maanden. Na het verstrijken van deze 60 maanden wordt van verdere invordering afgezien.

Beleid aflossing leenbijstand voor woninginrichting:

- de hoogte van de aflossing wordt bij toekenning van de lening vastgesteld conform de NVVK-normen. Indien na toekenning van de geldlening het inkomen stijgt wordt de aflossingscapaciteit van de leenbijstand vastgesteld op 15% van hetgeen het netto inkomen meer bedraagt dan 120% van het netto minimumloon.

Krediethypotheek

Het beleid inzake het vestigen van krediethypotheek in het kader van de WWB is nog niet uitgeschreven. Voor de terugbetaling van de bestaande krediethypotheekvorderingen wordt het aflossingsregime gehanteerd zoals dat tot 1 januari 2004 op grond van het Bijstandsbesluit Krediethypotheek gold.

Beleid aflossing krediethypotheek:
 Aflossingsregime Bijstandsbesluit krediethypotheek continueren.

2.4 De betalingscontrole

Eén van de repressieve onderdelen van Hoogwaardig Handhaven is dat de opgelegde betalingsverplichtingen moeten worden nagekomen. Dit is een belangrijke pijler onder het incassobeleid. Wij werken daarom met een gestructureerde incassoprocedure. De niet betalende debiteur dient de gevolgen van het niet betalen direct en duidelijk te ondervinden. Wij volgen daartoe de volgende procedure.

Natrajectstelsel (NTS): De periodieke betalingsverplichting van iedere debiteur wordt opgenomen in NTS en in een excelbestand bij de medewerker debiteurenadministratie. De debiteur die een aflossingsregeling treft, dient zelfstandig zorg te dragen voor een correcte betaling. Op zich zouden wij de debiteur bij voorkeur middels een acceptgirokaart willen laten betalen, maar het huidige systeem ondersteunt die mogelijkheid niet. Wij houden deze

mogelijkheid echter wel nadrukkelijk open bij overgang naar het nieuwe systeem (waarschijnlijk Civision-Welzijn). Eén keer per maand vindt er een betalingscontrole plaats. Het streven is dat ook de betalingscontrole, na de conversie naar Civision-Welzijn, uiteindelijk volledig via het systeem zal lopen. In afwachting van de nieuwe programmatuur worden het beleid en de procedures op dit onderdeel vooralsnog als volgt geformuleerd. De ontvangsten worden direct na aanlevering geboekt in NTS. In de 2^e week van iedere maand wordt aan de hand van het excelbestand van iedere debiteur met een betalingsverplichting een betalingscontrole uitgevoerd. Bij deze controle wordt gebruik gemaakt van de gegevens in NTS. Indien de debiteur zich niet houdt aan de betalingsverplichting, wordt tweemaal een herinnering/aanmaning gestuurd. De procedure loopt als volgt.

De aanmaningsprocedure

De medewerker belast met de debiteurenadministratie produceert de herinneringen en/of aanmaningen en zorgt voor verzending en aanlevering van een kopie t.b.v. het dossier. Indien betaling ook na aanmaning uitblijft, volgt nadere actie. Deze actie kan bestaan uit vereenvoudigd derdenbeslag of het inschakelen van de deurwaarder (zie ook paragraaf 2.5). Indien de vordering niet is voorzien van een executoriale titel, zorgt de medewerker die belast is met de invordering voor inschakeling van de rechter, zodat de vordering wordt voorzien van een executoriale titel. Het voornoemde is uitgebreid beschreven in het werkproces incasso. Dat werkproces geeft een uitvoerige formulering van de te volgen stappen en de daarbij horende kwaliteitseisen van het incassoproces.

2.5 Verrekening en beslaglegging

Indien een executoriale titel aanwezig is en betaling ook na aanmaning is uitgebleven, wordt de openstaande vordering middels dwanginvordering geïnd. De medewerker zorgt er voor dat er binnen een maand de benodigde actie wordt ondernomen. Wanneer een debiteur een uitkering van onze gemeente ontvangt, wordt de te veel verstrekte uitkering zonder verdere aanmaning op grond van art. 6:127 BW direct verrekend met diezelfde uitkering. Indien verrekening niet mogelijk is, dan wordt de zaak overgedragen aan de deurwaarder. De kosten van die procedure worden conform het gestelde in hoofdstuk 2.6 zoveel mogelijk ten laste van de debiteur gebracht.

2.6 Het heffen van wettelijke rente en invorderingskosten

Indien de debiteur de vordering niet tijdig betaalt (d.w.z. nadat hij hieraan twee keer is aangemaand/herinnerd), is de gemeente bevoegd wettelijke rente en kosten in rekening te brengen (artikel 58 lid 4 WWB). Dit betreft alleen het onderdeel terugvordering en geldt niet voor verhaalsvorderingen. Het besluit, waarin de wettelijke rente en de invorderingskosten zijn opgenomen, levert evenals het primaire besluit een executoriale titel op. Het gebruik maken van deze bevoegdheid kan ook worden gezien als punitatieve maatregel bij fraudevorderingen. In het licht van de gestelde uitgangspunten vinden wij het daarom belangrijk om gebruik te maken van deze bevoegdheid. Dit kan als volgt.

In het terugvorderingsbesluit wordt de debiteur in kennis gesteld van het feit dat de gemeente bij niet-nakoming van de terugbetalingsverplichting wettelijke rente en kosten in rekening brengt vanaf de eerste datum van het in gebreke zijn.

Uit het enkele feit dat de debiteur niet tijdig betaalt, volgt dan dat hij in verzuim is (art. 6:83 sub a BW). Nadere aanmaning of ingebrekestelling is daardoor niet noodzakelijk.

Voorgesteld wordt om bij gebreke van tijdige betaling naast de wettelijke rente, tevens invorderingskosten in rekening te brengen. Daarbij wordt voorgesteld voor wat betreft de hoogte van de invorderingskosten aan te sluiten bij de wijze waarop elders binnen de gemeente deze kosten worden toegerekend (conform Involon).

Beleids wettelijke rente en invorderingskosten:

Bij niet tijdige betaling wordt wettelijke rente + invorderingskosten in rekening gebracht.

In de praktijk is gebleken dat het tussentijds in rekening brengen van de verschuldigde rente en invorderingskosten een adequaat debiteurenbeheer in de weg staat. Daarom wordt voorgesteld deze kosten pas als vordering te boeken nadat ze daadwerkelijk zijn geïnd, dan wel vanaf het moment dat duidelijk is dat ze zullen worden geïnd. Het uitgangspunt daarbij is dat er geen nieuwe dwanginvordering wordt opgestart indien de hoofdsom al volledig is voldaan.

2.7 De periodieke verstrekking van saldobevestigingen

Het verstrekken van saldobiljetten is, met uitzondering van vorderingen in het kader van het oude Besluit krediethypothek bijstand, geen wettelijke verplichting. Tot heden vindt de verstrekking vanuit het oogpunt van cliëntvriendelijkheid al jaarlijks plaats. Voorgesteld wordt om door te gaan met het jaarlijks verstrekken van de

saldobestemmingen. De saldobestemmingen dienen uiterlijk begin maart te worden verzonden (in verband met de belastingaangifte die dient te geschieden vóór 1 april).

Kwalitatief goede saldobestemmingen bevatten in ieder geval:

- naam, adres (en zo mogelijk sofi-nummer) van debiteur
- de hoofdsom van de vordering
- de som van de vordering op 1 januari van het betreffende jaar
- de ontvangen bedragen in het betreffende jaar
- de som van de vordering op 31 december van het betreffende jaar
- betaalde wettelijke rente en/of invorderingskosten in het betreffende jaar

De saldobiljetten zullen, binnen de mogelijkheden van het geautomatiseerde systeem, conform het voorgaande worden opgesteld.

Beleid saldobestemmingen:
jaarlijks saldobestemmingen verzenden conform bovenstaande procedure.

Gelet op het niet verplichte karakter van de saldobiljetten blijft het recht voorbehouden om in individuele gevallen af te zien van verzending.

3. Beleidskeuzes afzien van terugvordering

Er kunnen omstandigheden zijn waaronder de gemeente niet kan of wil terugvorderen. In dit hoofdstuk worden de meest voorkomende omstandigheden benoemd.

3.1 Dringende redenen

Er kunnen dringende redenen zijn waarom de gemeente niet kan of wil terugvorderen. Er is binnen de Abw op dit punt veel jurisprudentie. Samengevat komt dit er op neer dat slechts in zeer bijzondere omstandigheden een dringende reden wordt vastgesteld om af te zien van terugvordering. Er is geen reden om af te wijken van de in de jurisprudentie ontwikkelde hoofdlijn. Daarom wordt voorgesteld het beleid als volgt te formuleren:

Beleid dringende redenen:
- slechts in zeer bijzondere omstandigheden dringende redenen aannemen als grond voor het afzien van terugvordering.

3.2 Bruto terugvordering

De gemeente is bevoegd om naast het netto uitbetaalde bedrag aan bijstand tevens de door de gemeente afgedragen loonbelasting en premies ingevolge de sociale zekerheidswetten terug te vorderen, voor zover deze niet binnen het kalenderjaar kunnen worden verrekend met de belastingdienst of het UWV (art 58 lid 4 WWB). Deze mogelijkheid was tot 1 januari 2004 een wettelijke verplichting en het ligt in de lijn der verwachting dat, nu de gemeente kiest voor het gebruik maken van de bevoegdheid tot terugvordering, zij ook kiest voor het bruto terugvorderen. Op onderdelen kan echter nu gekozen worden voor een nuancering. De gemeente kiest hier nadrukkelijk voor door als uitgangspunt te kiezen dat er in principe geen gebruik gemaakt wordt van de mogelijkheid om over te gaan tot bruto terugvordering, tenzij er sprake is van een vordering welke is ontstaan als gevolg van het niet of niet behoorlijk nakomen van de aan de bijstand verbonden verplichtingen (fraude) of indien er sprake is van het achteraf ontvangen van middelen (onder andere bijvoorbeeld bij verrekeningen met het UWV).

Beleid brutering:
- er wordt afgezien van bruto terugvordering, tenzij er sprake is van een vordering welke is ontstaan als gevolg van het niet of niet behoorlijk nakomen van de aan de bijstand verbonden verplichtingen of indien er sprake is van het naderhand beschikken of kunnen beschikken over middelen.

3.3 Kruiemelbedragen

Onder het regime van de Abw had de gemeente de bevoegdheid om op grond van de regeling Terugvordering geringe bedragen van (verdere) terugvordering af te zien indien de vordering lager was dan of gelijk was aan € 113,45 op jaarbasis. Ten behoeve van een efficiënt debiteurenbeheer is het raadzaam zoveel mogelijk van terugvordering van kruiemelbedragen af te zien. Hoe hoger het bedrag wordt gesteld, hoe minder werk. Wij stellen daarom, mede op grond van het kosten batenaspect, voor het kruiemelbedrag vanaf heden vast te stellen op € 125,- en niet langer uit te gaan van een beoordeling op jaarbasis, maar van een beoordeling per vordering. Wij willen gezien ons uitgangspunt van beleid echter niet zover gaan dat dit ook geldt voor fraudevorderingen. Voorgesteld wordt het afzien van terugvordering afhankelijk te stellen van de omstandigheid of de vordering wel of niet het gevolg is van het schenden van de inlichtingenplicht (fraude). Dit kan als volgt:

Beleid kruiemelbedragen:
 er wordt afgezien van terugvordering indien de vordering niet hoger is dan € 125,- en de vordering niet het gevolg is van een schending van de inlichtingenplicht;
 indien er sprake is van een restantvordering beneden € 125,- wordt de vordering buiten invordering gesteld nadat is vastgesteld dat ondanks betalingsverzoeken niet wordt betaald, dat vereenvoudigd derdenbeslag niet mogelijk is en dat er geen andere vorderingen meer openstaan.

3.4 Schuldsanering en schuldregeling

In deze paragraaf wordt de richting bepaald inzake hoe dient te worden omgegaan met verzoeken tot schuldsanering en schuldregeling. Het uitgangspunt is dat er in principe van verdere invordering wordt afgezien indien dit noodzakelijk is voor het totstandkomen van een schuldregeling.

Dit geldt echter alleen voor vorderingen die niet het gevolg zijn van verwijtbaar gedrag (vooral fraude) en niet gedekt worden door pand of hypotheek. Schuldsanering of -regeling is niet mogelijk als vorderingen gedekt zijn door pand of hypotheek.

Wanneer sanering wordt gevraagd van een vordering die door verwijtbaar gedrag is ontstaan, zal medewerking slechts op individuele gronden worden verleend. Voorgesteld wordt de jurisprudentie van de WSNP te volgen. De Hoge Raad heeft daaromtrent het volgende gesteld. Bij het ontstaan van een fraudevordering kan gezegd worden dat de debiteur niet te goeder trouw is. In het kader van de WSNP was dit voor de Hoge Raad (HR 12 mei 2000, NJ 2000/567) geen aanleiding om een verzoek tot schuldsanering af te wijzen. Gekeken dient te worden naar alle omstandigheden. In het aan de Hoge Raad voorgelegde geval ging het om omstandigheden als het tijdsverloop sinds de fraude, het feit dat de debiteur had geleerd van het verleden, de debiteur al weer jaren werkte, de debiteur nu een gezin met kinderen had en de omstandigheid dat er huisuitzetting dreigde. Een verzoek om medewerking aan een minnelijke schuldsanering dient getoetst te worden aan alle omstandigheden. Pas wanneer hieraan is voldaan, wordt ingestemd met het saneringsvoorstel.

In alle gevallen geldt dat er slechts akkoord wordt gegaan op voorwaarde dat er een volledige schuldregeling totstandkomt. Bijstandsvorderingen zijn op grond van artikel 60 lid 5 WWB preferent, zodat de gemeente in principe een dubbel percentage dient te ontvangen.

Indien door de gemeente niet met de schuldregeling akkoord wordt gegaan, kan de debiteur hiertegen in verweer komen door een verzoekschrift in het kader van de WSNP in te dienen.

Beleid schuldsanering:
 - op verzoek van erkende schuldsanerende instanties wordt van verdere invordering afgezien indien dit noodzakelijk is voor het totstandkomen van een schuldsanering, tenzij er sprake is van een vordering die het gevolg is van verwijtbaar gedrag en/of een vordering welke gedekt wordt door pand of hypotheek. Voorwaarde is dat de vordering van de gemeente zal worden voldaan naar evenredigheid met de vorderingen van schuldeisers van gelijke rang.
 - indien er sprake is van een vordering die het gevolg is van verwijtbaar gedrag wordt medewerking slechts op individuele gronden verleend en wordt de jurisprudentie van de WSNP gevolgd.

3.5 Afzien van verdere invordering

Ondanks de verplichte terugvordering onder de Abw waren er ook vóór 1 januari 2004 al omstandigheden waaronder de gemeente mocht afzien van terugvordering. Ingevolge de Wet herziening debiteurenbeleid is artikel 78c Abw vanaf 1 augustus 1998 in werking getreden. In dit artikel werd een aantal situaties beschreven waarbij de terugvorderingsplicht wordt omgezet in een terugvorderingsbevoegdheid. De in deze artikelen genoemde situaties

bleken in de praktijk van onze gemeente niet of nauwelijks voor te komen. Voorgesteld wordt het beleid op dit punt opnieuw te formuleren en meer uit te gaan van de individuele omstandigheden van een debiteur.

Wij stellen voor ook op dit onderdeel de algemene beleidskeuzes zoals geformuleerd in paragraaf 1.4 als uitgangspunt te nemen, oftewel dat fraude niet mag lonen, dat de schuldbetaling bij onze gemeente de uitstroom niet mag belemmeren en dat de gemeente Slochteren kiest voor een effectief en efficiënt debiteurenbeheer.

Er wordt niet afgezien van invordering ten aanzien van vorderingen die door pand of hypotheek op een goed of goederen zijn gedekt.

Op grond van het voorgaande wordt voorgesteld het beleid als volgt vast te stellen:

Voor alle vorderingen geldt in principe dat deze volledig dienen te worden terugbetaald, doch dat voorkomen dient te worden dat de schuldbetaling bij onze gemeente de arbeidsinschakeling in overwegende mate belemmert. Daarom wordt voorgesteld op verzoek van de debiteur, danwel ambtshalve indien de debiteur zijn betalingen heeft gestaakt, afzien van verdere invordering per debiteur individueel te beoordelen aan de hand van de volgende criteria:

- de aard van de vordering (wel of geen fraude);
- de mate van verwijtbaarheid (geen recidivevordering);
- het betalingsgedrag (aflossing is in der minne totstandgekomen of d.m.v. beslag);
- het totaal van de tot dat moment verrichte periodieke betalingen in relatie tot de hoogte van de vordering (aflossingsquote);
- opstelling debiteur inzake arbeidsmarktgerichte activiteiten (ter voorkoming van belemmering arbeidsinschakeling);
- de aanwezigheid van extra uitgaven in verband met ten laste komende kinderen.

Deze criteria dienen in hun onderlinge samenhang te worden bezien. Teneinde willekeur en/of interpretatieverschillen te voorkomen, beslist het college van B&W of en op welke wijze de debiteur tegemoet kan worden gekomen.

Indien er sprake is van meerdere vorderingen, vindt er per vordering een toetsing plaats.

Indien de debiteur gedurende drie jaar geen betalingen heeft verricht en het niet aannemelijk is dat hij deze op enig moment zal gaan verrichten, wordt een vordering buiten invordering gesteld. Dit geldt onder meer voor de niet grijpbare debiteuren en de debiteuren die in het buitenland verblijven. Conform het heronderzoekplan vindt periodiek een onderzoek plaats naar de stand van zaken.

Indien de debiteur een verzoek tot afkoop indient, wordt zeker niet automatisch akkoord gegaan. Uitgangspunt blijft dat de debiteur de vordering ineens, of middels een betalingsregeling naar draagkracht, dient af te lossen. Slechts in bijzondere gevallen, voor de gemeente dan wel de debiteur, kan in bepaalde omstandigheden met afkoop akkoord worden gegaan. Als richtlijn kan worden aangehouden dat de afkoop meer zal moeten opleveren dan wanneer de gebruikelijke incassoprocedures zouden moeten worden gevolgd. Ook in deze gevallen beslist het college van B&W over het wel of niet akkoord gaan met het afkoopvoorstel.

Beleidsafzien van verder invordering:

Afzien van terugvordering conform het gestelde in deze paragraaf.

3.6 Borgstellingen

De gemeente maakt slechts incidenteel gebruik van borgstellingen. Voor zover bekend, is er op dit moment nog een 3-tal actueel. De afgegeven borgstellingen worden bij de Administratie geregistreerd in een excelbestand.

4. Beleidskeuzes afzien van verhaal

Er kunnen omstandigheden zijn waaronder de gemeente niet kan of wil verhalen. In dit hoofdstuk worden de meest voorkomende omstandigheden benoemd. In afwachting van de nieuwe alimentatiewetgeving wordt door ons vooralsnog wel gebruik gemaakt van de bevoegdheid om te verhalen.

4.1 Dringende redenen

Er kunnen dringende redenen zijn waarom de gemeente niet kan of wil verhalen. Er was binnen de Abw op dit punt veel jurisprudentie. Samengevat komt dit er op neer dat slechts in zeer bijzondere omstandigheden een dringende reden wordt vastgesteld om af te zien van verhaal. Er is geen reden om af te wijken van de in de jurisprudentie ontwikkelde hoofdlijn. Daarom wordt voorgesteld het beleid als volgt te formuleren:

Beleid verhaal dringende reden:

- slechts in zeer bijzondere omstandigheden dringende redenen aannemen als grond voor het afzien van verhaal.

4.2 Afzien van verhaalsaanschrijving

Ondanks het verplichte verhaal onder de Abw waren er ook vóór 1 januari 2004 al situaties waaronder de gemeente mocht afzien van verhaal. Dit met name ter voorkoming van zinloze verhaalsprocedures. In deze paragraaf benoemen wij de situatie waaronder niet wordt overgegaan tot een verhaalsaanschrijving. Nadrukkelijk laten wij daarbij veel ruimte voor een individuele beoordeling open. Feitelijk komt het er op neer dat er niet wordt aangeschreven indien van tevoren aannemelijk is dat er niet op een effectieve en efficiënte manier kan worden verhaald. Dit geldt in ieder geval ook voor die gevallen waarin de onderhoudsplichtige in het buitenland verblijft en er geen inkomen uit een Nederlandse bron bekend is.

Beleid afzien van verhaalsaanschrijving:

- er niet wordt aangeschreven indien van tevoren aannemelijk is dat er niet op een effectieve en efficiënte manier kan worden verhaald.

4.3 Ingangsdatum verhaalsbijdrage

De aard van het verhaal op onderhoudsplichtigen en de verplichting om het recht per maand vast te stellen, brengt automatisch met zich mee dat de verhaalsbijdrage slechts in de vorm van een *maandbedrag* kan worden vastgesteld. Een veel voorkomend twistpunt is de ingangsdatum van de verhaalsbijdrage. Volgens constante jurisprudentie kan een verhaalsbijdrage pas ingaan vanaf het moment dat een onderhoudsplichtige op de hoogte is gesteld van het voornemen om te gaan verhalen. Op grond hiervan wordt voorgesteld de ingangsdatum van de verhaalsbijdrage vast te stellen op de 1^e dag van de maand volgend op de verzending van de 1e aanschrijving. Uit overwegingen van efficiency is het beter om bij aanvang van de verhaalsbijdrage te werken met hele maandtermijnen.

Beleid verhaal ingangsdatum verhaalsbijdrage:

- bij verhaalsbijdragen wordt de ingangsdatum van de maandelijkse verhaalsbijdrage gesteld op de 1^e dag van de maand volgend op de verzending van de 1e aanschrijving.

4.4 Kruiemelbedragen

Onder het regime van de Abw had de gemeente de bevoegdheid om op grond van de regeling Terugvordering geringe bedragen van verhaal af te zien indien de vordering lager of gelijk was aan € 544,54 op jaarbasis. Ten behoeve van een efficiënt debiteurenbeheer is het raadzaam zoveel mogelijk van verhaal van kruimelbedragen af te zien. Hoe hoger het bedrag wordt gesteld, hoe minder werk. Wij stellen daarom voor het kruimelbedrag vast te stellen op € 50,- per maand of € 600,- op jaarbasis. Indien er sprake is van restantvordering bij een beëindigde verhaalsbijdrage, dan is het niet efficiënt om indien betaling uitblijft een dergelijke vordering nog ter beoordeling voor te leggen aan de rechtbank. Daarom wordt in deze gevallen van verdere invordering afgezien, indien het een restantvordering beneden € 600,- betreft en er is nog geen executoriale titel aanwezig, en op voorwaarde dat er geen andere verhaalsvorderingen openstaan en blijkt dat er ondanks betalingsverzoeken niet wordt voldaan.

Beleid verhaal kruimelbedragen:

- Er wordt afgezien van het opleggen van een verhaalsbijdrage indien de bijdrage lager is dan € 50,- per maand.
- Indien er na beëindiging van de verhaalsbijdrage sprake is van een restantvordering beneden € 600,- en er is nog geen executoriale titel aanwezig, dan wordt de vordering buiten invordering gesteld, nadat is vastgesteld dat ondanks betalingsverzoeken niet wordt betaald en op voorwaarde dat er geen andere vorderingen meer openstaan.

4.5 Schuldsanering en schuldregeling

In deze paragraaf wordt de richting bepaald hoe dient te worden omgegaan met verzoeken tot schuldsanering en schuldregeling.

Het uitgangspunt is dat er in principe van verdere invordering wordt afgezien indien dit noodzakelijk is voor het totstandkomen van een schuldregeling.

Beleid verhaal schuldregeling:

Op verzoek van erkende schuldsanerende instanties wordt van verdere invordering afgezien indien dit noodzakelijk is voor het totstandkomen van een schuldsanering. Voorwaarde is dat de vordering van de gemeente zal worden voldaan naar evenredigheid met de vorderingen van schuldeisers van gelijke rang.

5. Onderzoeksplan debiteuren

De gemeente was tot 1 januari 2004 verplicht minimaal jaarlijks een debiteurenheronderzoek uit te voeren. Van deze regel mocht worden afgeweken op grond van een debiteurenonderzoeksplan. Wij maakten voor het onderdeel verhaal wel gebruik van deze mogelijkheid, maar niet bij terugvordering. De Rau geldt vanaf 1 januari 2004 alleen nog voor de Ioaw, de Ioaz en de Bbz. Het uitgangspunt voor deze drie regelingen is dat jaarlijks een debiteurenonderzoek moet worden uitgevoerd. Wij stellen bijgaand een nieuw debiteurenheronderzoeksplan voor, waarin ook de terugvordering wordt betrokken. Dit plan is minder gericht op het periodiek uitvoeren van debiteurenheronderzoeken, maar meer op het daar waar nodig uitvoeren van een onderzoek. De uit te voeren debiteurenheronderzoeken dienen een bijdrage te leveren aan de onze beleidsuitgangspunten. Een bijkomend voordeel zal naar verwachting zijn dat er jaarlijks minder tijd aan debiteurenheronderzoeken zal behoeven te worden besteed.

Dit is geen vrijblijvend plan. Daar waar debiteurenheronderzoeken worden gepland, moet normaliter iets gebeuren. Het is daarom zaak deze tijdig en volgens de afgesproken wijze uit te voeren. De gemiddelde normtijd van een debiteurenheronderzoek zal hierdoor allicht (iets) hoger worden.

5.1 Het onderzoeksplan*Uitgangspunten debiteurenonderzoek*

Een debiteurenonderzoek wordt schriftelijk vastgelegd en bevat minimaal een overzicht van de saldo's van de openstaande vorderingen van de betreffende debiteur alsmede de kenmerken (soort, besluitdatum, hoofdelijke aansprakelijkheid ex-partner) per vordering. Daarnaast wordt in ieder geval aandacht besteed aan de hoogte en het nakomen van de periodieke betalingsverplichting. Zo nodig wordt direct actie ondernomen om de betalingsverplichting af te dwingen dan wel in overeenstemming te brengen met het beleid. Ten slotte wordt er een besluit genomen inzake of en wanneer er een volgend onderzoek dient plaats te vinden. Wij willen in de loop van 2004 bezien of wij middels een print uit het systeem de input kunnen leveren voor het debiteurenonderzoek. Daarbij zou op een soortgelijke wijze als bij het statusformulier dat dient ter (gedeeltelijke) vervanging van het periodieke heronderzoek levensonderhoud ook het debiteurenonderzoeksformulier moeten worden geprint.

Uitgangspunten debiteurenonderzoeksplan

Onderzoek kan achterwege blijven indien de (restant)vordering binnen 60 maanden zal zijn afgelost en de debiteur zijn verplichtingen strikt nakomt. Op alle vorderingen is de betalingscontrole zoals benoemd in hoofdstuk 2 van toepassing.

Bij de overige debiteuren wordt een onderscheid gemaakt in 3 categorieën debiteuren, te weten:

1. debiteuren die een uitkering van ons ontvangen;
2. debiteuren die niet meer zijn aangewezen op een uitkering van onze gemeente en vrijwillig voldoen aan hun betalingsverplichting;
3. debiteuren die niet meer zijn aangewezen op een uitkering van onze gemeente en waarbij geen betalingsverplichting loopt (bijvoorbeeld uitstel van betaling, onbekende verblijfplaats, beslagzaken, schuldsanering).

Daarnaast wordt een onderscheid gemaakt in 6 soorten vorderingen. Per onderdeel wordt een minimum en een maximum termijn bepaald waarbinnen de medewerker het volgend heronderzoek kan plannen. Deze planning wordt door de medewerker gemotiveerd in het rapport. Dit leidt tot het volgende schema:

kenmerk debiteur →	1. met uitkering	2. zonder uitkering lost af	3. zonder uitkering lost niet af
kenmerk vordering ↓			
1. terugvordering/boete/maatregel (restvordering niet binnen 60 maanden afgelost)	individueel te bepalen door consulent/ deb.med?	12, 24, of 36 maanden	12, 24, of 36 maanden
2. besluit krediethypotheek bijstand	36	12, 24, of 36 maanden	12, 24, of 36 maanden
3. Abw-leenbijstand	36 maanden na ingangdatum aflossings- verplichting	36 maanden na ingangdatum aflossings- verplichting	12, 24, of 36 maanden
4. besluit bijstandsverlening zelfstandigen/cessie	12 maanden	12 maanden	12 maanden
5. Ioaw/Ioaz	12 maanden	12 maanden	12 maanden
6. Onderhoudsplicht	geen vordering	wel vordering lost af	wel vordering lost niet af
	48	48	12, 24, of 36 maanden

Motivatie voor de te hanteren termijnen:

- ad 1 Indien de vordering niet binnen 5 jaar is afgelost, zal periodiek moeten worden bekeken of er afgelost wordt naar draagkracht. De hier genoemde termijnen zijn flexibele termijnen. De medewerker kan per geval een frequentie van heronderzoek bepalen. Dit kan bijvoorbeeld in relatie tot een wel of niet te verwachten inkomens- of vermogenstoename.
- ad 2 Krediethypotheek; jaarlijks moet worden gezien in hoeverre de ex-cliënt in staat is om de krediethypotheek af te lossen, dan wel dat er dusdanige wijzigingen zijn dat de aflossing dient te worden aangepast. Zolang een debiteur een uitkering van de gemeente heeft, behoeft er niet periodiek te worden afgelost op deze vorderingen. Desondanks is een 3-jaarlijks heronderzoek voor deze groep gepland, teneinde de vordering in beeld te houden en de juistheid van de vordering vast te stellen. De voor het overige genoemde termijnen zijn wederom flexibele termijnen. De medewerker kan per geval een frequentie van heronderzoek bepalen.
- ad 3 Leenbijstand; hier is gekozen voor een zodanige indeling in termijnen dat in principe op iedere leenbijstand gedurende 3 jaren naar draagkracht wordt afgelost en de zaak na die drie jaar voor buiteninvorderingstelling wordt gezien. Dit conform ons bijzondere bijstandsbeleid. Bij degene die (nog) niet aflost, dient er individueel te worden bepaald wanneer er een heronderzoek dient plaats te vinden, doch in ieder geval na 36 maanden.
- ad 4 Zelfstandigen; deze groep van debiteuren heeft op grond van het Bbz eigen regels voor de terugbetaling van een verstrekte lening bedrijfskapitaal en/of een periodiek verstrekte lening voor levensonderhoud. Het verdient over het algemeen aanbeveling om in deze zaken minimaal jaarlijks een voortgangsonderzoek in te stellen. Gezien het geringe aantal, maar het relatief grote financiële risico bij een niet actieve invordering willen wij voor deze groep jaarlijks een debiteurenheronderzoek blijven uit voeren. Ook is het belangrijk dat het betalingsritme in stand wordt gehouden. Bij het uitblijven van de betalingen dient na 2 keer aanmanen over te worden gegaan tot juridische incasso. Een eventueel uitstel van betaling geldt voor maximaal een jaar.
- ad 5 Ioaw/Ioaz; het betreft een zeer kleine groep debiteuren. Op grond van de Rau moet voor deze groep jaarlijks een onderzoek plaatsvinden. Gezien het geringe tijdsbeslag wordt voorgesteld bij deze zaken, conform de nieuwe Rau, jaarlijks een debiteurenonderzoeken te blijven uit voeren. Daarmee wordt in ieder geval ook aan de wettelijke verplichtingen voldaan.

- ad 6 Bij alle onderhoudsplichtigen die nog niet volledig in de behoefte van de onderhoudsgerechtigde voorzien, wordt na 4 jaar een volgend draagkrachtonderzoek opgestart. Relevante veranderingen in inkomen of anderszins kunnen daarbij worden opgemerkt en verwerkt in de te betalen verhaalsbijdrage. Daarnaast wordt bij onderhoudsplichtigen die niet vrijwillig aan hun betalingsverplichting voldoen 1-, 2- of 3-jaarlijks een heronderzoek debiteuren verhaal uitgevoerd, in verband met de voortgang van de incasso.

Ingangsdatum van dit plan

De ingangsdatum van dit plan wordt gesteld op de datum van vaststelling

Beslispunt onderzoeksplan debiteuren:

- akkoord met bovenstaand onderzoeksplan debiteuren;
- ingangsdatum vaststellen op 1 juli 2005.

6. Tot slot

Wij hebben in dit plan een aantal concreet meetbare doelstellingen geformuleerd. Er dient nu eerst voor gezorgd te worden dat er in de uitvoering wordt gewerkt conform dit plan. Periodiek zal middels de Interne Controle meting moeten plaatsvinden op de effecten en zal er een evaluatie moeten plaatsvinden. Zo nodig leidt dit dan weer tot nieuwe of bijgestelde doelstellingen voor de daaropvolgende periode.